

www.riazisara.ir سایت ویژه ریاضیات

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

و...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir)

ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

ریاضی و آمار ۱ - ۱۰ سوال

۱۰۱ - کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) گردآوری داده‌ها بدون نیاز به فرد پاسخ‌گو، مانند شمارش تعداد وسایل نقلیه عبوری از یک تقاطع در هر ساعت از طریق روش مشاهده صورت می‌گیرد.
- ۲) جمع‌آوری داده‌های اطلاعاتی که قبلاً ذخیره شده‌اند، مانند آمار قبولی دانش‌آموزان در خرداد سال گذشته در یک مدرسه، با روش دادگان‌ها انجام می‌شود.
- ۳) مجموعه سؤالات از پیش تعیین شده‌ای که توسط تعدادی پاسخ‌دهنده تکمیل می‌شود را در روش پرسش‌نامه برای گردآوری داده‌ها به کار می‌برند.
- ۴) در روش مصاحبه برای جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه‌گر همان پاسخ‌گو است.

۱۰۲ - چه تعداد از موارد زیر متغیر کمی با مقیاس اندازه‌گیری نسبتی است؟

- الف) نمرات درس ریاضی دانش‌آموزان یک کلاس
 ب) تعداد کتاب‌های درسی دانش‌آموزان دوره ابتدایی
 پ) درجه حرارت در شهرهای مختلف
 ت) رتبه دانش‌آموزان در یک آزمون علمی

۴) ۴ ۳) ۳ ۲) ۲ ۱) ۱

۱۰۳ - تفاوت بین آماره و پارامتر در این است که ... در نمونه و ... در جامعه آماری کاربرد دارد و پارامتر همواره ... است.

- ۲) آماره - پارامتر - متغیر
 ۳) پارامتر - آماره - ثابت
 ۴) پارامتر - آماره - متغیر

۱۰۴ - کدام متغیر زیر از نوع کیفی با مقیاس اندازه‌گیری اسمی است؟

- ۱) مراحل تحصیل یک فرد
 ۲) میزان آلودگی هوا
 ۳) تعداد کارمندان شاغل در هر وزارت‌خانه
 ۴) وضعیت هوا (بارانی، آفتابی، ابری)

۱۰۵ - اگر میانگین داده‌های آماری $\{x_{125}, 90, 110, 85, 115, 75\}$ برابر x باشد، میانگین داده‌های $x+2$ و $x+10$ و x کدام است؟

۱) ۱۱۲ ۲) ۱۰۴ ۳) ۱۱۰ ۴) ۱۰۵

۱۰۶ - اگر میانگین داده‌های $4, 3x + 9, 7, 13, 9, 12, 8, 6, x + 3$ برابر با ۷ باشد، آنگاه میانه داده‌های $4, 3x + 9, 7$ کدام است؟

۱) ۸ ۲) ۹ ۳) ۷ ۴) ۶

۱۰۷ - با توجه به داده‌های $11, 10, 5, 4, 6, 7, 9, 3, 2, 3$ دامنه میان چارکی کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۴ ۳) ۶ ۴) ۲

۱۰۸- انحراف معیار داده‌های ۲, ۴, ۵, ۹ کدام است؟

$$\frac{\sqrt{8}}{2} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{26}}{2} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{20}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{14}}{2} \quad (1)$$

۱۰۹- میانگین وزن یک نوع کنسرو ماهی ۳۰۰ گرم است. اگر تقریباً ۹۶ درصد کنسروهای تولید شده این کارخانه وزنی بین ۲۷۰ گرم تا ۳۳۰ گرم داشته باشند، در این صورت انحراف معیار وزن این نوع کنسرو تقریباً چند است؟

$$15 \quad (4)$$

$$30 \quad (3)$$

$$8/5 \quad (2)$$

$$10 \quad (1)$$

۱۱۰- اگر واریانس داده‌های $b, b+1, b+2, a, a, a, b, b, c, c$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های a, a, a, b, b, c, c کدام است؟

$$\frac{10}{4} \quad (4)$$

$$\sqrt{\frac{10}{7}} \quad (3)$$

$$\frac{22}{7} \quad (2)$$

$$\sqrt{\frac{22}{7}} \quad (1)$$

ریاضی و آمار ۳ - ۱۰ سوال

۸۱- با ارقام ۰, ۱, ۶, ۷, ۸, ۹ چند عدد سه رقمی مضرب ۵ ساخته می‌شود؟ (تکرار ارقام مجاز نیست).

$$16 \quad (4)$$

$$40 \quad (3)$$

$$28 \quad (2)$$

$$21 \quad (1)$$

۸۲- اگر $P\left(\frac{n}{2}\right) = P(n-3, 2) + 8$ باشد، حاصل عبارت $\binom{n}{5}$ کدام می‌تواند باشد؟

$$64 \quad (4)$$

$$36 \quad (3)$$

$$56 \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

۸۳- با ارقام ۰, ۱, ۶, ۷, ۸, ۹ چند عدد ۴ رقمی زوج کوچکتر از ۶۰۰۰ می‌توان نوشت؟ (بدون تکرار ارقام)

$$36 \quad (4)$$

$$48 \quad (3)$$

$$72 \quad (2)$$

$$60 \quad (1)$$

۸۴- مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ چند زیرمجموعه ۳ عضوی دارد؟

$$60 \quad (4)$$

$$10 \quad (3)$$

$$20 \quad (2)$$

$$30 \quad (1)$$

۸۵- خانواده‌ای دارای ۵ فرزند است. پیشامد آنکه چهارمین فرزند، دومین پسر خانواده باشد، دارای چند عضو است؟

$$3 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$8 \quad (2)$$

$$16 \quad (1)$$

-۸۶- در یک بازی ۱۶ نفره، به هر شخص یکی از شماره‌های ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸ را نسبت می‌دهیم. اگر با پرتاب ۳ تاس و مجموع اعداد برآمده، برنده

مشخص شود، احتمال برنده شدن شماره ۱۰ کدام است؟

$$\frac{1}{6} \quad (4)$$

$$\frac{1}{8} \quad (3)$$

$$\frac{5}{18} \quad (2)$$

$$\frac{7}{18} \quad (1)$$

-۸۷- هریک از اعداد دورقمری که با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ می‌توان نوشت را روی کارت‌هایی نوشته سپس آن‌ها را با هم مخلوط کرده و یک کارت به تصادف خارج می‌کنیم، چقدر احتمال دارد عدد روی کارت مضرب ۶ باشد؟ (تکرار ارقام مجاز است).

$$\frac{5}{12} \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

$$\frac{3}{16} \quad (2)$$

$$\frac{5}{16} \quad (1)$$

-۸۸- حسین ۴ خودکار قرمز مختلف، ۳ خودکار آبی مختلف و ۲ خودکار مشکی مختلف دارد. او به طور تصادفی ۳ خودکار را انتخاب می‌کند. احتمال آنکه حداقل ۲ خودکار انتخابی قرمز باشد، کدام است؟

$$\frac{20}{21} \quad (4)$$

$$\frac{1}{7} \quad (3)$$

$$\frac{19}{21} \quad (2)$$

$$\frac{2}{21} \quad (1)$$

-۸۹- احتمال آنکه فردا باران ببارد $\frac{3}{4}$ کمتر از احتمال آن است که فردا باران نبارد. با چه احتمالی فردا باران می‌بارد؟

$$\frac{3}{10} \quad (4)$$

$$\frac{1}{12} \quad (3)$$

$$\frac{1}{8} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

-۹۰- یازده بازیکن فوتبال تیم ملی به طور تصادفی عکسی کنار همدیگر در یک ردیف می‌گیرند. اگر کاپیتان و دروازه‌بان دو نفر متفاوت باشند، احتمال آن که بین این دو نفر حداقل یک نفر قرار بگیرد، کدام است؟

$$\frac{2}{11} \quad (4)$$

$$\frac{1}{11} \quad (3)$$

$$\frac{10}{11} \quad (2)$$

$$\frac{9}{11} \quad (1)$$

ریاضی و آمار ۲ - ۱۰ سوال -

-۱۱۱- نمودار تابع $y = |ax - b|$ محور x را در نقطه‌ای به طول ۳ و محور y را در نقطه‌ای به عرض ۶ قطع می‌کند. در این صورت $|a| + |b|$ کدام است؟

$$8 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$6 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

-۱۱۲- نمودار توابع $g(x) = \begin{cases} \sqrt{2}, & x \geq 0 \\ -\sqrt{2}, & x < 0 \end{cases}$ و $f(x) = -|x - 3|$ در چند نقطه با یکدیگر برخورد دارند؟

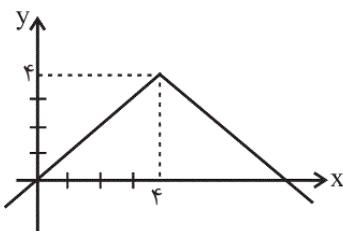
$$3 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$1) صفر$$

۱۱۳- ضابطه نمودار تابع قدرمطلقی زیر کدام است؟

$$y = |x + 4| + 4 \quad (1)$$

$$y = -|x + 4| + 4 \quad (2)$$

$$y = |x - 4| + 4 \quad (3)$$

$$y = -|x - 4| + 4 \quad (4)$$

۱۱۴- تابع $y = -|2x - 5|$ به صورت تابع دو ضابطه‌ای کدام است؟

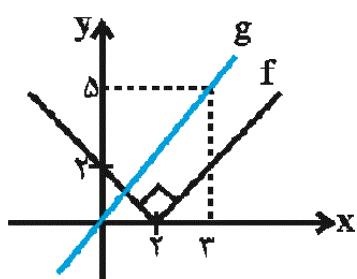
$$y = \begin{cases} -2x + 5, & x \geq \frac{5}{2} \\ 2x - 5, & x < \frac{5}{2} \end{cases} \quad (2)$$

$$y = \begin{cases} 2x - 5, & x \geq \frac{5}{2} \\ -2x + 5, & x < \frac{5}{2} \end{cases} \quad (1)$$

$$y = \begin{cases} 2x - 5, & x \geq \frac{5}{2} \\ -2x + 5, & x < \frac{5}{2} \end{cases} \quad (4)$$

$$y = \begin{cases} 2x - 5, & x \leq \frac{5}{2} \\ -2x + 5, & x > \frac{5}{2} \end{cases} \quad (3)$$

۱۱۵- نمودار تابع‌های f و g به صورت زیر است، حاصل $(f+g)(1)$ چند برابر $\frac{1}{3}$ است؟

۲ (۱)

۴ (۲)

۶ (۳)

۸ (۴)

۱۱۶- اگر $g = \{(2, 2), (2, 4), (3, 1)\}$ و $f = \{(2, 0), (3, 6), (-3, 5), (1, 3)\}$ باشد، در این صورت تابع $f + g$ کدام است؟

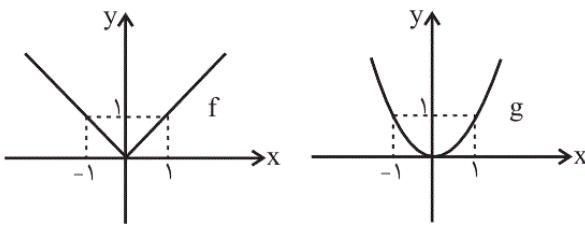
$$\{(2, 2), (3, 3)\} \quad (2)$$

$$\{(4, 2), (2, 3)\} \quad (1)$$

$$\{(3, 2)\} \quad (4)$$

$$\{(2, 4), (3, 2)\} \quad (3)$$

۱۱۷- اگر نمودار تابع‌های f و g به صورت زیر باشند، حاصل عبارت $\frac{(f+g)(2)}{(f-g)(-3)}$ کدام است؟ (g تابع درجه دوم است.)

۱ (۱)

-۱ (۲)

$\frac{2}{3} (3)$

$-\frac{2}{3} (4)$

اگر $f_1(x) = 2x + 1$ و $f_2(x) = x - 3$ باشند، با توجه به درخت زیر، (۴) کدام است؟

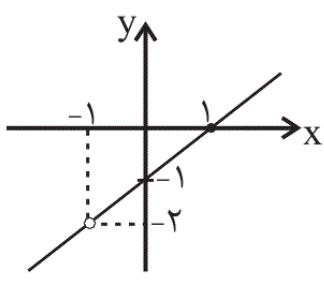

اگر $f(x) = 2x - 3$ و $g(x) = 9x^2 - 4$ باشند، دامنه تابع $\frac{f}{g}$ کدام است؟

$$R - \left\{ \frac{4}{9}, \frac{3}{2} \right\} \quad (۲) \quad R - \left\{ \frac{2}{3}, \frac{3}{2} \right\} \quad (۱)$$

$$R - \left\{ -\frac{3}{2}, \frac{3}{2} \right\} \quad (۴) \quad R - \left\{ -\frac{2}{3}, \frac{2}{3} \right\} \quad (۳)$$

اگر $f(x) = x^3 - 1$ و تابع $\frac{f}{(f+g)(1)}$ به صورت نمودار زیر باشد، حاصل $\frac{g(2)}{(f+g)(1)}$ کدام است؟

- $\frac{3}{5}$ (۱)
- $\frac{3}{4}$ (۲)
- $\frac{3}{2}$ (۳)
- $\frac{4}{3}$ (۴)

ریاضی و آمار ۳ - گواه - ۱۰ سوال

۹۱- با ارقام ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴ و ۳ چند عدد چهار رقمی زوج بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

- ۳۰۰ (۴) ۳۲۰ (۳) ۳۶۰ (۲) ۷۲۰ (۱)

۹۲- حاصل عبارت $\frac{(3!)!}{5!}$ کدام است؟

- ۶ (۴) $\frac{3}{5}$ (۳) $\frac{6}{5}$ (۲) $\frac{1}{20}$ (۱)

۹۳- از میان ۷ کشتی‌گیر و ۵ وزنهبردار، به چند طریق می‌توان ۳ نفر را انتخاب کرد به‌طوری که حداقل یک نفر از آن‌ها کشتی‌گیر باشد؟

۲۰۰ (۴)

۱۸۰ (۳)

۲۲۰ (۲)

۲۱۰ (۱)

۹۴- یک مجموعه n عضوی 55 زیرمجموعه $(n - 2)$ عضوی دارد، n کدام است؟

۱۱ (۴)

۱۰ (۳)

۹ (۲)

۸ (۱)

۹۵- در پرتاپ یک سکه و دو تاس با هم، چند برآمد وجود دارد؟

۷۲ (۴)

۳۸ (۳)

۳۶ (۲)

۲۴ (۱)

۹۶- اگر A و B دو پیشامد از فضای نمونه S باشند، پیشامد $(A - B) \cup (B - A)$ معادل کدام گزینه است؟

۱) نه A رخ دهد و نه B .
۲) حداقل یکی از پیشامدهای A یا B رخ دهد.

۳) دقیقاً یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد.
۴) حداکثر یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد.

۹۷- دو پیشامد A و B ناسازگار هستند و $P(A \cup B) = \frac{7}{10}$ است. اگر $P(A) = \frac{2}{5}P(B)$ باشد، $P(A)$ کدام است؟

$\frac{1}{2}$ (۴)

$\frac{4}{5}$ (۳)

$\frac{3}{10}$ (۲)

$\frac{1}{5}$ (۱)

۹۸- یک صفحه دایره‌ای شکل عقربه‌دار، با ۴ رنگ سفید، آبی، قرمز، سیاه به ترتیب با زاویه‌های 150° ، 90° ، 70° و 50° درست شده است. با چرخش تصادفی، با کدام احتمال عقربه در ناحیه سفید قرار نمی‌گیرد؟

$\frac{7}{12}$ (۴)

$\frac{5}{9}$ (۳)

$\frac{4}{9}$ (۲)

$\frac{5}{12}$ (۱)

۹۹- در یک عدد سه رقمی بدون صفر، احتمال آنکه لااقل دو رقم آن یکسان باشند، کدام است؟

$\frac{49}{81}$ (۴)

$\frac{17}{36}$ (۳)

$\frac{11}{27}$ (۲)

$\frac{25}{81}$ (۱)

۱۰۰- از بین اعداد طبیعی کوچکتر از ۲۵، عددی را به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آن که عدد انتخاب شده عدد اول نباشد، کدام است؟

$\frac{7}{8}$ (۴)

$\frac{8}{25}$ (۳)

$\frac{5}{8}$ (۲)

$\frac{16}{25}$ (۱)

-۱۰۱

(امیر زراندوز)

در روش مصاحبه، مصاحبه‌گر همان آمارگیر و مصاحبه شونده، پاسخ‌گو است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۴

۳

۲

۱

-۱۰۲

موارد (آ) و (ب) متغیر کمی با مقیاس اندازه‌گیری نسبتی هستند.

موارد (پ) متغیر کمی با مقیاس اندازه‌گیری فاصله‌ای است.

موارد (ت) متغیر کیفی با مقیاس اندازه‌گیری ترتیبی است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

۴

۳

۲

۱

-۱۰۳

(محمد بهیرایی)

طبق متن کتاب درسی آماره در نمونه و پارامتر در جامعه آماری کاربرد دارد و پارامتر همواره ثابت است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه ۹۳)

۴

۳

۲

۱

-۱۰۴

(محمد بهیرایی)

وضعیت هوا را وقتی که از نظر بارانی، آفتایی و ابری بررسی می‌کنیم یک متغیر کیفی با مقیاس اندازه‌گیری اسمی است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

۴

۳

۲

۱

(موسسه عفتی)

$$\bar{x} = \frac{125 + 90 + 110 + 85 + 115 + 75 + x}{7} = x$$

$$\Rightarrow 7x = 600 + x \Rightarrow x = 100$$

$$\Rightarrow \bar{x}' = \frac{x + x + 10 + x + 2}{3} = \frac{312}{3} = 104$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۴

۳✓

۲

۱

(موسسه عفتی)

$$\bar{x} = \frac{4+6+3+x+8+12}{5} = 7$$

$$\Rightarrow 35 = 33 + x \Rightarrow x = 2$$

۴, ۶, ۷, ۹, ۱۳ \Rightarrow میانه = ۷

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۳)

۴

۳

۲✓

۱

(کورش داودی)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. سپس میانه و بعد از آن میانه نیمة اول و میانه نیمة دوم داده‌ها را پیدا می‌کنیم؛ اختلاف آن‌ها دامنه میان چارکی است.

$$\begin{array}{ccccccccc} 2, 3, \underline{3}, 4, & \underline{\underline{5, 6}} & , & 7, \underline{9}, 10, 11 \\ \text{چارک اول} & \text{چارک سوم} & & & & & & & \\ \frac{5+6}{2} & = \frac{11}{2} & & & & & & & \end{array}$$

$$Q_3 - Q_1 = 9 - 3 = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۰)

۴

۳✓

۲

۱

ابتدا میانگین داده‌ها را می‌یابیم:

$$\bar{x} = \frac{۲+۴+۵+۹}{۴} = \frac{۲۰}{۴} = ۵$$

$$\begin{aligned}\sigma &= \sqrt{\frac{(۲-۵)^۲ + (۴-۵)^۲ + (۵-۵)^۲ + (۹-۵)^۲}{۴}} \\ &= \frac{\sqrt{۹+۱+۰+۱۶}}{۲} = \frac{\sqrt{۲۶}}{۲}\end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کتاب داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۰)

 ۴ ۳ ۲ ۱

می‌دانیم تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها بین $\bar{x} - 2\sigma$ و $\bar{x} + 2\sigma$ قرار دارند؛

بنابراین:

$$\bar{x} - 2\sigma = ۲۷۰ \Rightarrow ۳۰۰ - 2\sigma = ۲۷۰ \Rightarrow 2\sigma = ۳۰ \Rightarrow \sigma = ۱۵$$

(ریاضی و آمار (۱)، کتاب داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۰)

 ۴ ۳ ۲ ۱

می‌دانیم که اگر واریانس داده‌ها برابر صفر باشد، همه داده‌ها برابرند. پس:

$$2a+1 = a+4 \Rightarrow a = 3$$

$$\xrightarrow{a=3} 2a+1 = 7 \Rightarrow \begin{cases} c+1 = 7 \Rightarrow c = 6 \\ b = 7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a, a, a, b, b, c, 6 \Rightarrow 3, 3, 3, 7, 7, 6, 6$$

$$\bar{x} = \frac{3 \times 3 + 2 \times 7 + 2 \times 6}{7} = 5$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{3(3-5)^2 + 2(7-5)^2 + 2(6-5)^2}{7}}$$

$$= \sqrt{\frac{12+8+2}{7}} = \sqrt{\frac{22}{7}}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

اعداد را در دسته‌های مختلف، دسته‌بندی می‌کنیم. اعدادی که رقم یکان آن‌ها صفر و یا ۵ باشد.

$$\frac{4}{\circ} \times \frac{3}{\circ} \times \frac{1}{\circ} = 12 : \text{رقم یکان صفر باشد}$$

$$\frac{3}{\circ} \times \frac{3}{\circ} \times \frac{1}{\circ} = 9 : \text{رقم یکان ۵ باشد}$$

$$\xrightarrow{\text{طبق اصل جمع}} 12 + 9 = 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

(خطمه فهيميان)

$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{(n-r)! \times r!} = \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-r)! \times r \times 1} = \frac{n^r - n}{r}$$

$$P(n-3, 2) = \frac{(n-3)!}{(n-5)!} = \frac{(n-3)(n-4)(n-5)!}{(n-5)!}$$

$$= (n-3)(n-4) = n^r + 12 - 7n$$

$$\frac{n^r - n}{r} = n^r + 12 - 7n + 8 \Rightarrow n^r - 13n + 40 = 0$$

$$\Delta = b^r - 4ac = 169 - 160 = 9$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n_1 = \frac{13 - \sqrt{9}}{2} = 5 \Rightarrow \binom{5}{5} = 1 \\ n_2 = \frac{13 + \sqrt{9}}{2} = 8 \Rightarrow \binom{8}{5} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3 \times 2 \times 1} = 56 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

(خطمه فهيميان)

با توجه به ارقام داده شده اولین رقم از سمت چپ باید ۱ باشد و رقم یکان،

$$\frac{1}{1} \times \frac{4}{x} \times \frac{3}{x} \times \frac{3}{x} = 36$$

یکی از ارقام ۰، ۶ و ۸ باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

 ۴ ✓ ۳ ۲ ۱

(علیرضا پورقلی)

باید سه عضو از پنج عضو مجموعه **A** انتخاب کنیم، بنابراین باید کل حالت‌های ترکیب ۳ از ۵ را محاسبه کنیم. (ترتیب مهم نیست.)

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{(5-3)! \times 3!} = \frac{5!}{2! \times 3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2} = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(امیر هوشمنگ فمسه)

وقتی چهارمین فرزند، دومین پسر است یعنی در ۳ فرزند قبلی یک پسر وجود دارد که به $\binom{3}{1}$ حالت امکان‌پذیر است. از طرفی فرزند پنجم هم

پسر و هم دختر می‌تواند باشد، پس کلًّا این پیشامد دارای $2 \times \binom{3}{1}$ عضو

$$3 \times 2 = 6$$

است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(امیر هوشمنگ فمسه)

$$n(S) = 6 \times 6 \times 6 = 6^3 = 216$$

برای آنکه مجموع اعداد روشده برابر ۱۰ باشد، داریم:

$$1+4+5=10 \Rightarrow 3!=6$$

$$1+3+6=10 \Rightarrow 3!=6$$

$$2+3+5=10 \Rightarrow 3!=6$$

$$2+4+4=10 \Rightarrow 3$$

$$2+2+6=10 \Rightarrow 3$$

$$3+3+4=10 \Rightarrow 3$$

$$n(A) = 3 \times 6 + 3 \times 3 = 27 \Rightarrow P(A) = \frac{27}{216} = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(علیرضا پورقلی)

با توجه به سؤال تکرار مجاز است. $n(S) = 4 \times 4 = 16$: کل اعداد دورقمری اعدادی بر ۶ بخش‌پذیرند که هم بر ۲ و هم بر ۳ بخش‌پذیرند. عددی بر ۲ بخش‌پذیر است که زوج باشد. عددی بر ۳ بخش‌پذیر است که جمع ارقام آن بر ۳ بخش‌پذیر باشد.

$$A = \{12, 42, 24\} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{16}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(رهیم مشتاق نظم)

پیشامد آنکه هر سه خودکار قرمز باشد، متمم پیشامد آن است که حداقل ۲ خودکار قرمز باشد.

$$= \text{احتمال آنکه هر سه خودکار قرمز باشد} = \frac{\binom{4}{3}}{\binom{9}{3}} = \frac{4}{\frac{9 \times 8 \times 7}{3!}}$$

$$= \frac{4}{\frac{72 \times 7}{6}} = \frac{4}{84} = \frac{1}{21}$$

$$p = 1 - \frac{1}{21} = \frac{21-1}{21} = \frac{20}{21}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

 ۴ ۳ ۲ ۱

دو پیشامد باران باریدن و باران نباریدن، متمم یکدیگرند، پس مجموع احتمال این دو پیشامد برابر با ۱ است.

اگر احتمال باریدن باران را با $P(A')$ و احتمال نباریدن را با $P(A)$ نشان دهیم، داریم:

$$\begin{cases} P(A) + P(A') = 1 \\ P(A) + \frac{3}{4} = P(A') \end{cases}$$

معادله دوم را در معادله اول قرار می‌دهیم:

$$\begin{aligned} P(A) + P(A') &= 1 \xrightarrow{P(A') = P(A) + \frac{3}{4}} P(A) + P(A) + \frac{3}{4} = 1 \\ \Rightarrow 2P(A) &= \frac{1}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{1}{8} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

۴

۳

۲ ✓

۱

ابتدا احتمال (پیشامد A') آن که دروازه‌بان و کاپیتان کنار هم قرار بگیرند را حساب می‌کنیم.

$$n(S) = 11!$$

$$n(A') = 10! \times 2!$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{10! \times 2!}{11!} = \frac{10! \times 2}{11 \times 10!} = \frac{2}{11}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{2}{11} = \frac{9}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

این تابع از نقاط $(3,0)$ و $(0,6)$ می‌گذرد، پس:

$$(0,6) \Rightarrow |0 - b| = 6 \Rightarrow |b| = 6 \Rightarrow b = \pm 6$$

$$(3,0) \Rightarrow |3a - b| = 0 \Rightarrow 3a - b = 0$$

$$\Rightarrow b = 3a \Rightarrow \pm 6 = 3a \Rightarrow a = \pm 2$$

$$|a| + |b| = 2 + 6 = 8$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۳)

✓

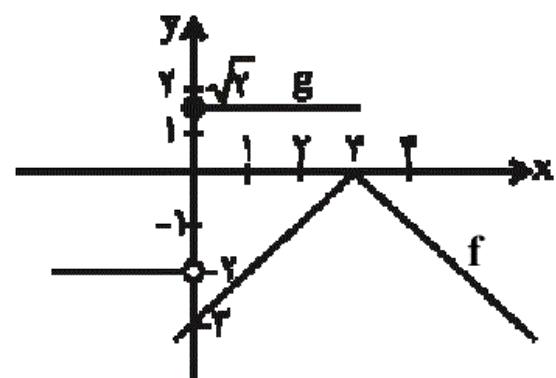
$$f(x) = -|x - 3| = \begin{cases} -(x - 3), & x \geq 3 \\ x - 3, & x < 3 \end{cases} = \begin{cases} -x + 3, & x \geq 3 \\ x - 3, & x < 3 \end{cases}$$

x	3	4
y	0	-1

x	3	2	0
y	0	-1	-3

نمودار تابع g هم از دو نیم خط افقی تشکیل می‌شود. حالا نمودار تابع f

و g را در یک دستگاه رسم می‌کنیم:

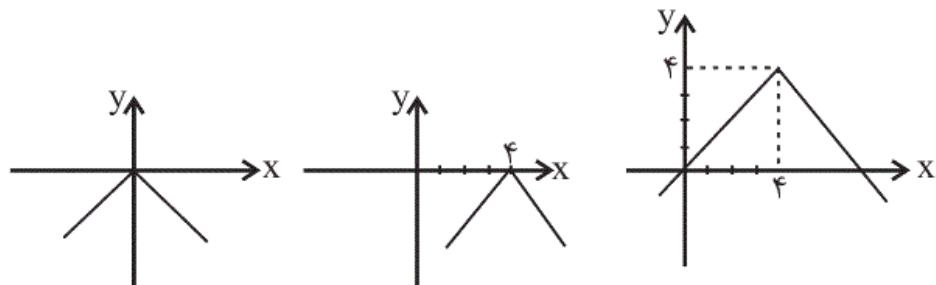
پس دو نمودار f و g نقطه برخوردی ندارند.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۳)

✓

به کمک انتقال تابع $y = -|x|$ چهار واحد به راست و چهار واحد به بالا،

نمودار داده شده به دست می‌آید. پس ضابطه آن برابر است با:

$$y = -|x|$$

$$y = -|x - 4|$$

$$y = -|x - 4| + 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۳)

۴ ✓

۳

۲

۱

$$y = -|2x - \Delta| = \begin{cases} -(2x - \Delta) & , 2x - \Delta \geq 0 \\ (2x - \Delta) & , 2x - \Delta < 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} -2x + \Delta & , x \geq \frac{\Delta}{2} \\ 2x - \Delta & , x < \frac{\Delta}{2} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

نمودار تابع f برابر $f(x) = |x - 2|$ می‌باشد و نمودار g برابر

$$g(x) = \frac{5}{3}x \text{ است، چون:}$$

A(0,0)

B(3,5)

$$m = \frac{5-0}{3-0} = \frac{5}{3}$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{5}{3}x$$

$$(f+g)(1) = f(1) + g(1) = |1-2| + \frac{5}{3}(1) = 1 + \frac{5}{3} = \frac{8}{3} = 8 \times \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

✓

$$D_f = \{1, 3, -3, 1\}, D_g = \{2, 1, 3\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{1, 3\}$$

$$\begin{cases} (f+g)(1) = f(1) + g(1) = 0 + 4 = 4 \\ (f+g)(3) = f(3) + g(3) = 6 + 1 = 7 \end{cases} \Rightarrow f+g = \{(1, 4), (3, 7)\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

✓

با توجه به نمودار توابع f و g داریم:

$$f(x) = |x|, g(x) = x^3$$

$$\Rightarrow (f+g)(2) = f(2) + g(2) = 2 + 8 = 10$$

$$\Rightarrow (f-g)(-3) = f(-3) - g(-3) = 3 - (-3)^3 = 3 - 27 = -24$$

$$\Rightarrow \frac{6}{-6} = -1 \text{ عبارت}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

✓

(محمد بهیرایی)

$$f_3(x) = (2x+1)(x-3)$$

$$f_4(x) = (2x+1) - (x-3)$$

$$\Rightarrow f_5(x) = \frac{(2x+1)(x-3)}{(2x+1) - (x-3)}$$

$$\Rightarrow f_5(4) = \frac{9 \times 1}{9 - 1} = \frac{9}{8}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

۴✓

۳

۲

۱

(موسی عفتی)

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\}$$

$$= R \cap R - \left\{ x \mid 9x^2 - 4 = 0 \right\} = R - \left\{ -\frac{2}{3}, \frac{2}{3} \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۹)

۴

۳✓

۲

۱

(محمد بهیرایی)

با توجه به نمودار تابع $\frac{f}{g}$ که در نقطه‌ای به طول $x = -1$ تعریف نشده

است (نقطه توخالی)، پس $x = -1$ ریشه $g(x) = 0$ است. از طرفی

ضابطه تابع $(\frac{f}{g})(x)$ برای $x \neq -1$ به صورت $x - 1$ است. پس:

$$(\frac{f}{g})(x) = \frac{x^2 - 1}{g(x)} = x - 1 \Rightarrow g(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 1} = x + 1$$

$$\Rightarrow \frac{g(2)}{(f+g)(1)} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

۴

۳✓

۲

۱

(کتاب آبی)

برای زوج بودن عدد مورد نظر دو حالت در نظر می‌گیریم:

حالت اول: رقم یکان صفر باشد:

$$\boxed{6} \times \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{1} \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 6 \times 5 \times 4 = 120$$

حالت دوم: رقم یکان ۲ یا ۸ باشد. از طرفی صفر نمی‌تواند در جایگاه یکان هزار باشد، پس:

$$\boxed{5} \times \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{2} \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 5 \times 5 \times 4 \times 2 = 200$$

تعداد کل حالت‌ها طبق اصل جمع برابر است با:

$$120 + 200 = 320$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۴ ۳ ۲ ۱

(کتاب آبی)

$$\frac{(3!)!}{5!} = \frac{(3 \times 2 \times 1)!}{5!} = \frac{6!}{5!} = \frac{6 \times 5!}{5!} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

۴ ۳ ۲ ۱

(کتاب آبی)

راه حل اول: حداقل یک نفر کشته‌گیر باشد یعنی یا یک کشته‌گیر و دو وزنه‌بردار، یا ۲ کشته‌گیر و یک نفر وزنه‌بردار و یا هر سه کشته‌گیر باشند. بنابراین:

$$\begin{aligned} & \binom{7}{1} \times \binom{5}{2} + \binom{7}{2} \times \binom{5}{1} + \binom{7}{3} \\ &= 7 \times \frac{5!}{2! \times 3!} + \frac{7!}{2! \times 5!} \times 5 + \frac{7!}{3! \times 4!} \\ &= 7 \times 10 + 21 \times 5 + 35 = 70 + 105 + 35 = 210 \end{aligned}$$

راه حل دوم: می‌توانیم از متمم استفاده کنیم:

(همه وزنه‌بردار) $n -$ (کل) n = (حداقل یک کشته‌گیر) n

$$= \binom{12}{3} - \binom{5}{3} = 220 - 10 = 210$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

۴ ۳ ۲ ۱

(کتاب آبی)

$$\binom{n}{n-2} = 55 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)![n-(n-2)]!} = 55$$

$$\Rightarrow \frac{n!}{(n-2)! \times 2!} = 55 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)! \times 2} = 55$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 110 \Rightarrow n(n-1) = 11 \times 10 \Rightarrow n = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

 ✓ ۱

(کتاب آبی)

فضای نمونه هر کدام از آزمایش‌ها را در هم ضرب می‌کنیم.

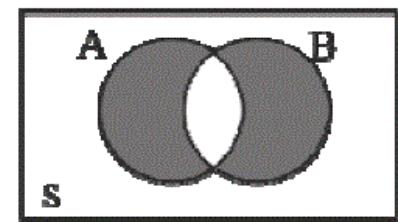
 $n(S) = 2 \times 6 \times 6 = 72$ سکه دو حالت و هر تاس ۶ حالت دارد. پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۱۱۳)

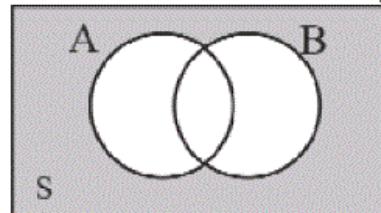
 ✓ ۱

با توجه به نمودار ون، دقیقاً یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد یعنی:

$$(A - B) \cup (B - A)$$

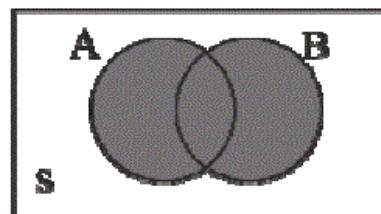

نه A رخ دهد و نه B رخ دهد، برابر است با:

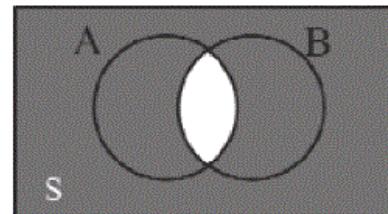

$$A' \cap B' = (A \cup B)'$$

حداقل یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد، برابر است با:

حداکثر یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد، برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲۲ تا ۲۷)

۴

۳

۲

۱

(خارج از کشور ۱۱)

با توجه به اینکه A و B دو پیشامد ناسازگار هستند، داریم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) \quad (*)$$

همچنین طبق فرض داریم:

$$P(A) = \frac{۲}{۵} P(B) \Rightarrow P(B) = \frac{۵}{۲} P(A), P(A \cup B) = \frac{۷}{۱۰}$$

$$\xrightarrow{(*)} \frac{۷}{۱۰} = \frac{۵}{۲} P(A) + P(A) \Rightarrow \frac{۷}{۱۰} = \frac{۷}{۲} P(A)$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{۱}{۵}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۷ تا ۲۱)

۴

۳

۲

۱

(سراسری انسانی)

$$n(S) = 50^\circ + 70^\circ + 90^\circ + 150^\circ = 360^\circ$$

احتمال آنکه روی ناحیه سفید قرار گیرد:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{150^\circ}{360^\circ} = \frac{5}{12}$$

احتمال آنکه روی ناحیه سفید قرار نگیرد:

$$P(A') = 1 - P(A) \Rightarrow P(A') = 1 - \frac{5}{12} = \frac{7}{12}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

 ۴✓ ۳ ۲ ۱

(سراسری انسانی ۸۷)

ابتدا احتمال آنکه هر سه رقم متفاوت باشند را حساب می‌کنیم سپس از ۱ کم می‌کنیم.

$$n(S) = 9 \times 9 \times 9 = 9^3$$

همه ارقام متفاوت باشند = A' ، لاقل دو رقم آن یکسان باشد =

$$\Rightarrow n(A') = 9 \times 8 \times 7$$

$$P(A') = \frac{9 \times 8 \times 7}{9^3} = \frac{56}{81}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{56}{81} = \frac{81 - 56}{81} = \frac{25}{81}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

 ۴ ۳ ۲ ۱✓

ابتدا اعداد اول کوچک‌تر از ۲۵ را مشخص می‌کنیم:

$$A' = \{2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23\}$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{9}{24}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{9}{24} = \frac{15}{24} = \frac{5}{8}$$

دقت کنید که فضای نمونه تعداد کل اعداد طبیعی کوچک‌تر از ۲۵ است،

$$n(S) = 24$$

پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱

۲

۳

۴